

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 P 085563 18 Rev
Banjaluka, 20.7.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci u vijeću sastavljenom od sudija: Darka Osmića, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Rose Obradović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S. K. iz M. G., kojeg zastupa punomoćnik D. K., advokat iz B., protiv tužene Republike Srpske, za Ministarstvo... i Osnovni sud u M.G., koju zastupa Pravobranilaštvo Republike Srpske, . radi naknade štete, vrijednost predmeta spora 37.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj: 71 0 P 085563 17 Gž 2 od 09.11.2017. godine, na sjednici održanoj dana 20.7.2018. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj: 71 0 P 085563 15 P 3 od 27.3.2017. godine, odbijen je zahtjev tužitelja da se obaveže tužena da mu kao vlasniku, zbog nemogućnosti da vrati i preda u posjed privremeno oduzeti putnički automobil marke ..., broj šasije ...broj motora ... godina proizvodnje..., odnosno po nalazu vještaka 2002. godine, dizel na dan ... godine, koji je tužilac nabavio za cijenu od 37.000,00KM, isplati njegovu novčanu vrijednost od 37.000,00KM, sa zakonskim zateznim kamatama na taj iznos od ... godine do isplate, s tim da zbir zakonske zatezne kamate ne prelazi iznos glavnog duga. Obavezan je tužitelj da plati tuženoj troškove parničnog postupka u iznosu od 6.750,00 KM.

Presudom Okružnog suda u Banjaluci broj: 71 0 P 085563 17 Gž 2 od 09.11.2017. godine, žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena, odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava žalbe u iznosu od 1.316,25 KM, kao i zahtjev tužene za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 750,00 KM.

Blagovremenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešne primjene materijalnog prava, prekoračenja tužbenog zahtjeva i povrede prava na pravično suđenje i prava na imovinu. Predlaže da se osporena presuda preinači tako da se usvoji njegova žalba i preinači prvostepena presuda na način da se udovolji tužbenom zahtjevu u cjelini, uz nakanadu troškova parničnog postupka.

Tužena nije odgovorila na reviziju.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja (konačno uređen na zadnjem ročištu održanom 27.02.2017. godine) da se obaveže tužena da mu isplati iznos od 35.248,00 KM (mada oba suda pogrešno navode iznos od 37.000,00 KM, koliko je traženo prije konačnog uređenja tužbe, ali kako na tu grešku niko ne ukazuje, njom se dalje neće baviti ni ovaj sud), na ime vrijednosti oduzetog putničkog motornog vozila, sa pripadajućom zateznom kamatom i troškovima postupka.

U toku postupka pokazalo se nespornim da je tužitelj u ime i za račun S. T. kupio putničko motorno vozilo, bliže opisano u izreci prvostepene presude; da je potom između tužitelja, kao kupca i S. T., kao prodavca zaključen ugovor o prodaji tog vozila dana ... godine; da je prodavac predao kupcu (tužitelju) u posjed, na korištenje i u svojину kupljeno vozilo, za koje mu je tužitelj isplatio ukupno 37.000,00 KM (25.000,00 KM za vrijednost vozila i 12.000,00 KM na ime drugih izdataka); da je vozilo registrovano na ime S. T., dana ... godine i na njegovo ime izdana i saobraćajna dozvola; da je nakon toga dva puta produžena registracija (dana .... i.... godine); da je naredbom sudije za prethodni postupak Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu broj: Kpp 8/05 od 04.5.2005. godine naređeno privremeno oduzimanje predmetnog putničkog vozila, što je i učinjeno, te je izdata potvrda o tom oduzimanju za K. S., od oca M., rođena ... godine (a ne za tužitelja, koji je sin N. i rođen ... godine); da je tužitelj dana 21.5.2007. godine podnio zahtjev Osnovnom sudu u Mrkonjić Gradu radi vraćanja u posjed privremeno oduzetog putničkog vozila, koji je Osnovni sud u Mrkonjić Gradu, rješenjem broj: Kpp-8/05 od 09.7.2007. godine, odbio navodeći da je predmetno vozilo ukradeno u NJ. dana ... godine na štetu N.T., te da je vozilo vraćeno stvarnom vlasniku; da je tužitelj izjavio žalbu protiv ovog rješenja koja je odbijena odlukom broj: 075-0-Kv-07-000 007 od 01.10.2007. godine, protiv koje je tužitelj izjavio žalbu, koja je odbačena rješenjem Okružnog suda u Banjaluci, broj: 0 11-0-Kž-07-000 305 od 10.03.2008. godine; da je rješenjem istog suda broj: 75 0 K 000 791 09 Kž od 12.02.2009. godine odbijena optužba protiv tužitelja kao optuženog za krivično djelo prikrivanja iz člana 236, stav 3, a u vezi sa stavom 1. i krivičnog djela falsifikovanja isprave iz člana 364. stav 1. KZ RS; da je SJB M.G. PS R., rješenjem broj: ... od ... godine po službenoj dužnosti poništio saobraćajnu dozvolu za predmetno vozilo na ime T. S.; te da je tužitelj, nakon svega, pokrenuo ovaj spor, tužbom za naknadu štete od 15.4.2010. godine.

Kod ovakvog činjeničnog stanja koje se, saglasno odredbi člana 240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 – u daljem tekstu: ZPP) ne može preispitivati u postupku po reviziji, nižestepeni sudovi su odbili zahtjev tužitelja – prvostepeni sud uz obrazloženje da tužena nije pasivno legitimisana, jer da je tužitelj sporni iznos mogao zahtjevati samo od lica od kojeg je pribavio predmetno putničko vozilo, po pravilima zaštite od evikcije, saglasno odredbi člana 508. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj: 29/78, 39/85, 45/86, 57/89 i „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04 – u daljem tekstu: ZOO), a – drugostepeni sud, da se nisu ispunili uslovi iz odredbe člana 172. stav 1. ZOO, za odgovornost tužene za naknadu štete tužitelju, temeljeći odbijanje tužbenog zahtjeva i na odredbi člana 138. Zakona o krivičnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 50/03, 111/04 i 115/04 – u daljem tekstu: ZKP).

Drugostepena odluka je pravilna. Sadrži argumentovano, jasno i logično obrazloženje koje u svemu prihvata i ovaj sud.

Tužitelj u reviziji ponavlja prigovore koje je isticao i u žalbi, na koje se već očitovao drugostepeni sud i oni nisu doveli u sumnju valjanost pobijane drugostepene presude.

Ovaj postupak, kako je naprijed rečeno, tužitelj je pokrenuo tužbom za naknadu materijalne štete, kako proizlazi iz podnaslova tužbe, njenih činjeničnih navoda, pravnog osnova na kojem je temeljena (članovi 172, 185, 189 i 190. ZOO) i sadržaja stavljenog tužbenog zahtjeva.

Već pri podnošenju tužbe, kako slijedi iz naprijed navedenog činjeničnog stanja i toka postupka vođenog povodom oduzimanja putničkog motornog vozila o kojem je riječ u ovoj parnici, tužitelju je bilo jasno da se to vozilo ne nalazi kod tužene (ili njenih organa). Zato je i ustao tužbom za naknadu štete. Iz tog razloga, objektivno, nije bilo moguće uspješno staviti stvarnopravni zahtjev za vraćanje stvari, koji ima u vidu odredba člana 126. i 127. Zakona o stvarnim pravima („Sl. glasnik Republike Srpske“ broj 124/08, 58/09, 95/11 i 60/15 – u daljem tekstu ZSP), na koje se poziva revident, odnosno odredba člana 37. Zakona o osnovnim svojinsko-pravnim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 6/80 i 36/90, te „Službeni glasnik Republike Srpske, br. 38/93), jer se prema sadržaju navedenih zakonskih odredbi, uspješna stvarnopravna zaštita (za vraćanje stvari) može ostvariti samo pod uslovom da se tražena stvar nalazi u faktičkoj vlasti tuženog, a to ovdje nije slučaj. Tužena nije u faktičkoj vlasti spornog vozila i nije bila u njegovom posjedu ni u vrijeme kada joj je dostavljena tužba, pa se ne bi mogla obavezati na nadoknadu njegove pune vrijednosti, kako bi to želio prikazati tužitelj, pozivom na stav 3. člana 127. ZSP. Prema tome, navodi revidenta istakuti u ovom pravcu nisu mogli ishoditi drugačiju odluku.

Tokom postupka jasno je utvrđeno da je sporno vozilo bilo predmet krivičnog djela – krađe, izvršene u H. ...godine i da je zbog toga i oduzeto. Odredbom člana 138. ZKP je propisano da će se predmeti koji su u toku krivičnog postupka privremeno oduzeti, vratiti vlasniku, odnosno držaocu, kada u toku postupka postane očigledno da njihovo zadržavanje nije u skladu sa članom 129. istog zakona (ne služe kao dokaz), a ne postoje razlozi za njihovo oduzimanje iz člana 402. istog zakona. U konkretnom slučaju predmetno vozilo, koje je bilo predmet krađe, je vraćeno stvarnom vlasniku, od kojeg je i ukradeno, pa organi tužene, imajući u vidu naprijed citiranu zakonsku odredbu, nisu pogriješili kada su tako postupili, zbog čega nema odgovornosti tužene zasnovane na odredbi člana 172. ZOO da tužitelju naknadi štetu koja bi se eventualno ogledala samo u visini izdatka koji je učinio za pribavljanje ovog vozila. Ovo bez obzira na činjenicu što tužitelj u krivičnom postupku nije oglašen krivim ni za jedno krivično djelo niti postoji presuda donesena u krivičnom postupku kojom se neko treće lice oglašava krivim za krađu.

Odbijanjem da vrati privremeno oduzeto vozilo sa jasnim obrazloženjem da je ono predano stvarnom vlasniku od kojeg je ukradeno, organi tužene su tom oduzimanju dali trajni karakter, a takva odluka nije u suprotnosti sa odredbom člana 402. stav 1. ZKP, jer su takvo oduzimanje nalagali razlozi morala, budući da se radilo o ukradenoj stvari.

Ni pozivanje revidenta na odredbu člana 132. stav 3. ZKP, koja propisuje da se predmet oduzet od fizičkog, odnosno pravnog lica ne može prodati, pokloniti niti se može s njim na drugi način raspolagati, nije moglo ishoditi drugačiju odluku, jer organi tužene nisu postupili ni na jedan od nabrojanih načina, nego su vozilo vratili vlasniku od kojeg je i ukradeno.

Odlukom koja se pobija revizijom nije povrijeđeno pravo tužitelja na pravično suđenje i pravo na imovinu koja garantuje Ustav Republike Srpske i Ustav Bosne i Hercegovine, na čije

odredbe se poziva revident. Činjenica da nije uspio u sporu, sama za sebe, ne može predstavljati povredu prava na pravično, odnosno pošteno suđenje, niti povredu prava na imovinu.

U reviziji nije obrazloženo kako je to drugostepeni sud prekoračio tužbeni zahtjev, pa se ovim revizionim prigovorom neće posebno baviti ni ovaj sud.

Pozivanje tužitelja na neke druge odluke iz sudske prakse, koje se odnose na oduzimanje stvari u krivičnom postupku i njihovo vraćanje, takođe nisu od uticaja na rješenje ove pravne stvari, jer se u tim predmetima očigledno radi o drugačijem činjeničnom i pravnom osnovu na kojem su te odluke zasnovane.

Iz naprijed navedenih razloga proizlazi da oduzimanje predmetnog vozila nije posljedica nezakonitog ili nepravilnog rada organa tužene, pa kada se još ima u vidu da – prema potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta broj: ... od ... godine – sporno vozilo i nije oduzeto od tužitelja nego (kako je navedeno u prednjem opisu utvrđenog činjeničnog stanja) od S. K., nižestepeni sudovi nisu pogriješili kada su odbili tužbeni zahtjev.

Zato je revizija tužitelja odbijena, na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Predsjednik vijeća
Darko Osmić

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić